

Vychází zpravidla 6x ročně pro členy klubu

Prezident: **Ing. Jiří Hruška**
Pokladník: **Jiří Hloušek**
Sportovní referent: **Miroslav Dvořáček**
Členové výboru: **Roman Fousek**
Pavel Bačina

Úvodem

Vážení přátelé,
v posledním čísle IL letošního roku se budeme věnovat důležitým informacím ohledně povinné registrace provozovatelů bezpilotních modelů letadel. Určitě jste již tuto povinnost zaregistrovali, ale já osobně jsem byl do zveřejnění „Deklarace o provozu modelů letadel Svazu modelářů České republiky z.s.“ na stránkách SMČR v dojmu, že vzhledem k tomu že jsem členem LMK se na možnosti si jít s dětmi zalétat např. se Slukou nebo s 400 nic nemění. Po přečtení zmíněné deklarace a zhlédnutí zveřejněného videa však vyvstala otázka, jestli se dohodnutá pravidla vztahují na modely, které nejsou podle „Sportovního řádu České republiky pro letecké modeláře Svazu modelářů České republiky“. A jestli se nebudu muset také registrovat samostatně? V tom případě by na nás ovšem neplatila výjimka ohledně povolené výšky nad 120 m atd. A protože konec roku se rychle blíží a na pochybách jsem zdaleka nebyl jen já, ale vlastně všichni, kdo si zmíněné informace nastudovali. Jiří Hruška nelenil a zkontaktoval ÚCL (Úřad pro civilní letectví) a zpracoval vše potřebné pro registraci na zmíněném ÚCL, za což mu patří VELKÉ DÍKY!!! Asi by nás všechny mrzelo, kdybychom se po nějakém incidentu dozvěděli, že máme další zákaz. A protože na stránkách SAM 95 se stále něco děje přikládám i několik dalších zajímavých článků z webu.

Ještě jsem se chtěl omluvit, že je toto poslední číslo v pořadí 5 a ne 6 jak jsem před rokem slíbil na sněmu. A chtěl jsem poprosit případně o Vaši reakci na záměr o ukončení zasílání IL poštou. Chtěli jsme tuto skutečnost projednat na Výročním sněmu, ale to se nám nepodařilo.

Vážení přátelé přeji Vám pevné zdraví a úspěšný rok 2021.

Pavel Bačina

Slovo prezidenta

Dobrý den,

Je tu prosinec a s ním i mé, letos poslední, "slovo prezidenta". Chci se v něm ohlédnout za končícím se rokem 2020 i naznačit vizi roku 2021. Je to tedy jakýsi proslov, který měl zaznít na výroční členské schůzi našeho klubu, kterou jsme z důvodu vládního zákazu odložili a která se uskuteční, až to půjde v roce 2021.

Téměř celý rok 2020 byl ovlivněn koronavirovou krizí, která zasáhla většinu našich činností. Naštěstí nesáhla na životy členů našeho klubu a to považuji za nejlepší zprávu pro tento rok. Ukázalo se, že ani koronakrize nezastavila naši touhu létat

Obsah:

Úvodem	1
Slovo prezidenta	1
Členské příspěvky na rok 2021	2
Velká korespondenční soutěž větroňů 2021	3
REGISTRACE SAM 95 BOHEMIA z.s. DOKONČENA!	3
Odložení členské schůze	4
Upoutaný model T-Tray, aneb 5 vteřin boje o život	4
Sirius Jirky Veinfurta	7
Účka nad Kačerovem	7
Veleggiatore ARCHENOPTERIX di Alfredo Castiglioni	11
Biko 1 Jirky Veinfurta	14

s modely a soutěžit s nimi. Někdy se soutěžit nesmělo, někdy organizátoři soutěž zrušili, aniž by museli, některé soutěže proběhly v plné parádě. Členové našeho klubu se neztratili a výsledky jsou skvělé. Jen je trochu zavádějící výraz "členové našeho klubu". Protože "naši" členové jsou povětšinou členy i jiných klubů a spolků. Kdo si tedy může nárokovat jejich úspěchy, obzvláště když létají hlavně za sebe a vždy za své? Já osobně jsem rád, že se zaoblují hrany a smývají rozdíly mezi kluby a lidmi létajícími s historickými modely. Mám nekritický názor, že jsme tomu pomohli i my ve vedení SAM 95. Jak našimi kontakty s klukama z ostatních klubů, tak naším webem, kde není problém nalézt odkazy na zajímavé informace, ať už pocházejí z dílny KHMM nebo SAM 78.

Členská základna prošla letos mírnou obměnou. Členství ukončilo několik členů, naopak někteří přibyli. Je skvělé, že nově přibývají členové jsou aktivní modeláři. Tento trend - zeštíhlení členské základny bude zřejmě pokračovat i v roce 2021. A to hlavně z důvodu nepodepsaného GDPR a také nezaplacením členských příspěvků. Ano, členstvím v našem klubu je dobrovolné. Je to čest a vyjádření osobní preference. Roční stokorunový členský poplatek je symbolickým vyjádřením sounáležitosti s klubem.

Proto na tomto místě apeluji na všechny členy našeho klubu, kteří chtějí být členy i nadále. Do konce roku 2020 je potřeba odevzdat podepsaný formulář GDPR. Členské příspěvky na rok 2021 se nemění a zůstávají stejné, tedy do věku 15 let a od věku 80 let je členství zdarma, zůstává ale povinnost se ke členství přihlásit - dát o sobě vědět, že chcete v klubu pokračovat. Ostatní platí 100 Kč a to nejpozději do 31.1.2021. Platba na účet by také neměla dělat nikomu problémy.

Co se týká akcí, které jsme letos pořádali, jsem celkem spokojený. Škoda, že lipenečtí letos zrušili jejich tradiční soutěže větroňů. Věřím, že se Vláda Kozák popere se zákeřným koronavirem i srdeční slabostí a bude v příštím roce opět výraznou postavou, organizační i soutěžní! Při pořádání letošního Memoriálu Radoslava Čížka jsem si uvědomil, že ne vždy se představy organizátorů setkávají s představami soutěžících. Vynaložené úsilí i náklady potom nejsou adekvátní výsledku. Lapidárně řečeno, pro většinu soutěžících je nejlepší soutěž ta, kde se ještě ten den stačí vrátit domů přihřát si oběd. A protože soutěží větroňů je čím dál tím méně, rozhodli jsme se Memoriál Radoslava Čížka v roce 2021 uspořádat jako

čistě větroňářskou, jednodenní soutěž - vzpomínkovou akci. Nové bude i místo konání. Ani Raná, kde budeme pořádat MČR, ani Lipence, kde jsme dostali nereálnou cenu za pronájem. Využili jsme nabídku Drozdovských modelářů a modelárek :-). Osobně se na tuto soutěž moc těším a díky poloze věřím v hojnou účast větroňářů ze západního okruhu! Zmíním i MČR 2021. Bude klasicky poslední víkend v srpnu, bude na Rané a opět proběhne společně, tedy RC i volné modely.

Někteří z vás se na mě obrátili s dotazem na soutěžní pravidla MČR a ME. Pravidla ME má na starost Zdeněk Hanáček, prezident SAM 78. Pravidla MČR jsou dohodou mezi kluby SAM 95 a SAM 78. Ke konkrétnímu jednání zatím nedošlo, neboť Zdeněk čeká na výsledek pravidel ME od kterých se odvíjí pravidla SAM 78 a návrh našich úprav ještě není hotov z důvodu neuskutečněné členské schůze SAM 95. S těmi pravidly je to k smíchu, spíš k pláči.... pravidla SAM 95, pravidla SAM 78 společná s pravidly ME, pravidla MČR a ještě pravidla KHMM. Kořen je jeden, strom lidové tvořivosti košatý... Všeobecně ale směřujeme k větší autentičnosti modelů a tak prosím přijměte moji radu a stavte modely v měřítku 1:1. Vyhněte se tak v budoucnosti případné překerní situaci, kdy dáte do nového modelu spoustu peněz a práce a soutěžit s ním nepůjde.

Dále vás chci informovat o krocích, které konáme na poli legalizace našeho létání po 1.1.2021. Asi není nikdo, kdo by nevěděl, že od 1.1.2021 vstoupí v platnost Nařízení Evropské Komise o provozu bezpilotních prostředků. Toto nařízení zásadně ovlivní činnost všech leteckých modelářů v celé Evropě. Všichni, kdo létají s RC modelem nebo dronem musí mít od 1.1.2021 registraci. Všechny modely, budou muset být registrovány. **Za tuto registraci odpovídá výhradně pilot modelu - modelář.** Ten má dvě možnosti jak se zaregistrovat: 1) udělá si vlastní osobní registraci na webových stránkách ÚCL. Zažádá o přidělení registračního čísla, napíše online test z leteckého předpisu a pravidel létání a po přidělení registračního čísla - kódu toto napíše na všechny své modely. 2) využije hromadné registrace nějakého zaregistrovaného provozovatele, jehož je zároveň členem. Každý provozovatel, který projde registrací na ÚCL (Úřad Civilního Letectví) dostane přidělené registrační číslo. Toto číslo si členové dotyčného provozovatele (v našem případě členové SAM 95) napíší na své modely, se kterými létají podle pravidel klubu. Každý model musí mít také napsanou klubovou imatrikulaci pilota. Registraci na ÚCL má zatím pouze Svaz modelářů ČR. Náš klub je v jednání s ÚCL a před několika dny jsme obdrželi od ÚCL naše vlastní registrační číslo.

Uvádím příklad na sobě: jmenuji se Jiří Hruška a jsem členem LMK Kamenné Žehrovice a také jsem členem SAM 95. Létám s větroněm SAMBA kategorie RES, což je oficiální kategorie Svazu modelářů ČR. Na tomto větroně již teď musím mít napsanou mou osobní svazovou imatrikulaci, v mém případě CZE 205-18. Od 1.1.2021 budu muset mít na tomto větroně ještě kód přidělený Svazu leteckých modelářů ČR - CZE t7slfy2nqzwrj

Dále létám s větroněm ORLÍK kategorie ARC (OTVR). Na tomto větroně bych měl mít, ale nemám, osobní klubovou imatrikulaci SAM 95-56. Od 1.1.2021 tam tuto imatrikulaci mít budu a k tomu ještě kód přidělený SAMu 95

CZE1m7xq5fkswuwa

KAŽDÉ LETADLO MUSÍ MÍT OD 1.1.2021 NAPSANOU KLUBOVOU IMATRIKULACI PLUS PŘIDĚLENÝ KÓD. Za toto je zodpovědný výhradně pilot letadla-modelu. Tomuto tématu se ještě budeme určitě věnovat a už nyní jsou na stránkách SAM 95 aktuální informace.

A protože "slovo prezidenta" nemusí být pouze o našem klubu, dovoluji mi na závěr pár postřehů "od jinud". Poslední dobou zaznamenávám zvýšenou mailovou korespondenci ohledně různých nápadů, myšlenek... ať už se jedná o modelářský výlet na Sicílii, nebo nápad létat a soutěžit s vyloženě nesoutěžními modely, nebo články Martina Hurdy o jeho různých pokusech.... Za mě všem palec nahoru! Je to super. Čistá radost ze stavby a létání s modely všech možných i nemožných kategorií. Je také vidět, jak koronavirová omezení ovlivňují naše myšlenkové pochody. Nechme se ovlivnit. Postavte si přes zimu letadlo, které se vám líbí, třeba pro svou neobvyklost. Jen tak, pro radost. A klidně ho předvedte na nějaké soutěži. Nebo vás baví neustále vyhrávat? Přeji všem krásné Vánoce, pevné zdraví a šťastné chvíle s partou přátel.

Jiří Hruška, prezident SAM 95 Bohemia

Vážení kolegové a kamarádi, přejeme Vám do Nového roku hodně radosti při stavbě modelů a při chvílích strávených ve vzduchu. Přejeme Vám hodně zdraví, ať se vám nemoce a virusy vyhýbají.

Členské příspěvky na rok 2021

Vážení kolegové a kamarádi, jako strážce klubového pokladu bych vás chtěl upozornit a zároveň vyzvat o zaplacení příspěvků do klubu. Poplatek je určen výší 100 Kč a tento se již několik let nezměnil. Současné jste byli zvyklí, že jste si mohli objednat Informační listy ve

fyzické podobě. Protože letos není možné uspořádat výroční členskou schůzi, prosím, pošlete poplatek na náš bankovní účet. Pro jistotu jej zde uvádím.

2901496292/2010

Poplatky je nutné zaplatit v termínu do 31.1.2021. Současně připomínám GDPR formulář. Ti, co jste jej nevyplnili a nemíníte již vyplnit, prosím příspěvky neposílejte, museli bychom vám peníze v únoru vracet!

Myslím si, že doba již pokročila, a tak odeslání částky na bankovní účet by neměla nikomu činit potíže. Téměř žádná banka v Česku dnes již neúčtuje horentní sumy za odeslání elektronického platebního příkazu, ba dokonce taková transakce bývá často zdarma.

Ještě upozorňuji na to, že děti pod 15 let a pánové nad 80 let nic neplatí!

Pro příští rok se neuvažuje již Informační listy posílat poštou. Distribuce bude pouze elektronická. Proto již poplatek 100 Kč, který jste posílali navíc k členskému poplatku, prosím neposílejte. Pokud jej pošlete, bude Vám vrácen.

Další organizační věci jsou povolenky přístupu na spodní plochu LKKL tedy letiště u Velké Dobré. Povolenky pozbydou platnosti dne 31.12.2020 a bude se muset požádat o další. Kdo má zájem o jejich získání, jedná se především o modeláře z Kladna a okolí, přihlaste se na e-mail klubu. Administrativa nějaký čas zabere, takže je lepší mít vše v předstihu. S tím souvisí i administrativní poplatek. O jeho výši vás budeme informovat.

Jirka Hloušek jako pokladník

Velká korespondenční soutěž větroňů 2021

Vážení přátelé letu bez motoru,

Letošní rok byl podivný. A jelikož se s větroni létá stále méně, rozhodl jsem se uspořádat a zastřešit "velkou" korespondenční soutěž historických větroňů.

Pravidla jsou jednoduchá:

Soutěž je otevřená pro všechny modeláře. Létat se budou velké větroně kategorie OTVR/ARC a větroně kategorie OTVR A2/ARC A2. Stavebně dle pravidel SAM 95, kdo je nezná, jsou na tomto webu. Tedy, obě kategorie pouze v měřítku 1:1, bez změny profilu a rokem vzniku max 1954, resp. 1960.

Soutěžní pravidla – standardní gumicuk 20/80 napnutí 170m. Obě kategorie 4 starty bez možnosti opravy. 3 nejlepší výsledky se počítají. Jednotné maximum pro obě kategorie **300sec**. V případě tří maxim se letí další start bez stanoveného maximálního času letu.

Soutěž bude celoroční – 12 kol. Jedno kolo = jeden kalendářní měsíc. První kolo prosinec 2020, poslední kolo listopad 2021. Každé kolo bude vyhodnoceno zvlášť, v prosinci 2021 budou vyhlášeny celkové výsledky. Do celkového hodnocení se

započítají všechna dosažená umístění v jednotlivých kolech, ale nejlepší a nejhorší výsledek se škrtá. Tedy když se zúčastníte všech dvanácti kol, počítat se vám bude 10 výsledků. Když poletíte pouze ve dvou kolech/měsících, do celkového pořadí nezasáhnete. Bodové ohodnocení v jednotlivých kolech bude počet bodů za první místo = počtu soutěžících v daném kole. Každé další místo dostane o jeden bod méně. V jednom kole můžete soutěžit v dané kategorii pouze s jedním modelem. Modely můžete samozřejmě v jednotlivých kolech/měsících střídát. Samoměření není povolené. Započítávat výsledky z oficiálních soutěží není povolené.

Výsledky pošlete na email: soutez2021@seznam.cz ve formátu: kategorie, celé jméno, datum a místo létání, jméno časoměřiče (při více časoměřičích stačí jedno jméno), název modelu, konstruktér, rok vzniku, výsledky. Příklad: ARC, Jiří Hruška, 6.12. letiště Kladno, časoměřič Roman Fousek, model Luňák, R. Čížek 1949, výsledky 300, 300, 300, 120 😊

Výsledky jednotlivých kol i celkové výsledky budou zveřejněny na webu SAM 95. Celkoví vítězové budou v prosinci 2021 hodnotně odměněni.

Vážení přátelé, doufám, že jsem vše popsal a vysvětlil a že nejsou nejasnosti. V případě jakéhokoli dotazu jsem vám k dispozici na telefonu: 724 672 329.

Děkuji vám za pozornost a doufám, že vám létání s originálními modely bez úprav přinese jen a jen radost a "velká korespondenční větroňů 2021" vás vytáhne na letiště.

Jiří Hruška

REGISTRACE SAM 95 BOHEMIA z.s. DOKONČENA!

Vážení členové SAM 95 Bohemia z.s.

Těsně před Vánocemi jsme od ÚCL dostali potvrzení o registraci našeho klubu jako provozovatele bezpilotních letounů. Registrační číslo a QR kód jsou:

CZE1m7xq5fkswuwa

Co to pro nás znamená?

Od 31.12.2020 musí všichni členové SAM 95 označit své historické modely přiděleným registračním číslem společně s osobní klubovou imatrikulací. Informace naleznete na našem webu pod kolonkou POVINNÉ OZNAČOVÁNÍ MODELŮ.

Z důvodu zachování historické autenticity modelů je možné tyto dvě čísla napsat na spodní stranu křídla, nebo dovnitř trupu, pakliže je místo snadno přístupné. Oba tyto identifikační prvky musí být zřetelné a jasně čitelné. Registrační číslo provozovatele je možné nahradit přiděleným QR kódem. Samolepky s tímto kódem necháme vyrobit a budou dostupné na výročním sněmu klubu a také je budeme vozit sebou na soutěže historiků. V žádném případě je

nebudeme posílat poštou, možný bude pouze osobní odběr. Za správné označení modelu je zodpovědný výhradně modelář. Nicméně na soutěžích pořádaných naším klubem budou organizátoři kontrolovat, zda jsou modely všech účastníků řádně označeny.

Tento krok našim členům umožní provozovat své modely ve stejném režimu, v jakém jsme létali doposud. Zároveň tím členům SAM 95 odpadá povinnost samostatně se registrovat na ÚCL.

Pro dokončení celého registračního procesu od vás budeme pravděpodobně vyžadovat ještě některé doplňující osobní údaje, ale to bude někdy v první polovině roku 2021.

Zároveň v první polovině příštího roku rozjedeme na našem webu krátkou osvětovou kampaň, kde si připomeneme některé důležité pojmy, předpisy a pravidla, podle kterých se řídí náš modelářský provoz.

Vážení členové SAM 95 Bohemia, doufám, že jsme vás touto naší iniciativou potěšili a že v roce 2021 budete létat pouze s řádně označenými modely.

Jiří Hruška, prezident SAM 95 Bohemia z.s.

Odložení členské schůze

Vážení členové SAM 95 Bohemia

Členská schůze plánovaná na listopad byla odložena z důvodu nepříznivé koronavirové situace v ČR a obavy o Vaše zdraví. Schůze se beze změn v programu uskuteční v náhradním termínu, o kterém budete s předstihem informováni. Své návrhy na změny pravidel MČR 2021-2024 můžete stále posílat na náš klubový email: pilotsam@seznam.cz

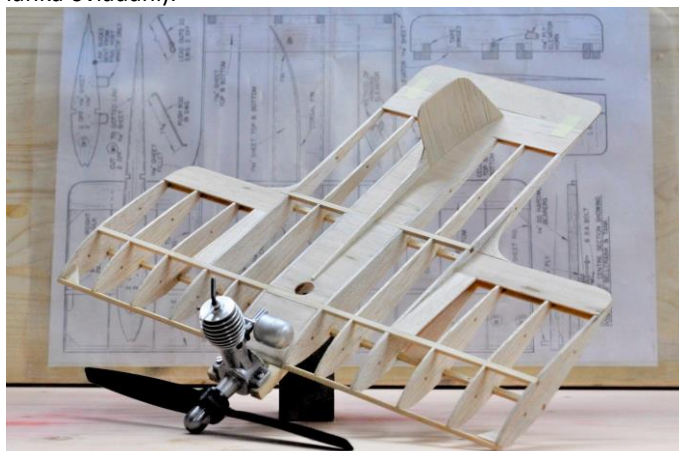
*Přeji všem pevné zdraví,
Jiří Hruška, prezident SAM 95 Bohemia*

Upoutaný model T-Tray, aneb 5 vteřin boje o život

Když, jsem asi před jedním rokem prohlížel plány historických modelů na outerzone.co.uk, zaujal mě právě tento upoutaný 12 palcový model z roku 1954 konstruktéra Jamese Snooka. Hned na začátku se musím přiznat, že s upoutanými modely jsem nemel vůbec žádné zkušenost, ale tento upoutanec mě natolik zaujal svými tvary a jednoduchostí stavby, že jsem se do něj pustil.

Ke stavbě jsou v podstatě potřeba jen dvě šablony žeber, které jsem nakreslil v počítači a nechal si vyříznout na laseru. Společně s šablonami jsem si nechal udělat i tzv. Těčko (vahadlo, které je pod modelem, k němuž jsou přivedena lanka ovládání).

Samotná stavba je po zhotovení balzových žeber rašplovou interpolací, za pomoci nerezových šablon, velmi jednoduchá, a hlavně dosti rychlá. Model v kostře byl cca za pět hodin

kompletně hotový. Následovalo potažení vliemem, 3x lakování a stříknutí bílým sprejem s odstínem slonová kost. Protože je mojí oblíbenou kombinací bílá a černá, udělal jsem černou grafiku názvu modelu a roku vzniku.

K pohonu jsem měl od začátku v plánu použít motor, který mi ležel nevyužitý v krabici. Tím byl spolehlivý detonační MP Jet 0.6 ccm. Byl vlastně ideální právě díky své integrované nádrži, kterou stačilo pootočit nádržkou ven z kruhu.

Jako začátečník jsem následující dny sbíral vědomosti o upoutaných modelech. Jako v každé odvětví modelářiny je dobré poprosit o radu někoho, kdo vám bude ochotný poradit a bude k vám vstřícný s pomocí. Já měl to štěstí, že mě tuto pomoc nabídnul pan Jelínek, který viděl na Facebooku, že tento model připravuji. Jen dodám, že pan Jelínek létá upoutané modely asi 30 let a nejvíce se věnuje combatu s upoutanci. Pomohl mi nejen s výběrem vhodných vodících šňůr, tak i s těžištěm, ale hlavně mě přesvědčil, že moje rozhodnutí řídit upoutance levou rukou, není nejlepší nápad. Vlastně řešení toho, jestli budu řídit levou nebo pravou rukou. A to, jestli budu létat po směru nebo proti směru chodu hodinových ručiček, byla velká diskuse v modelářských kruzích.

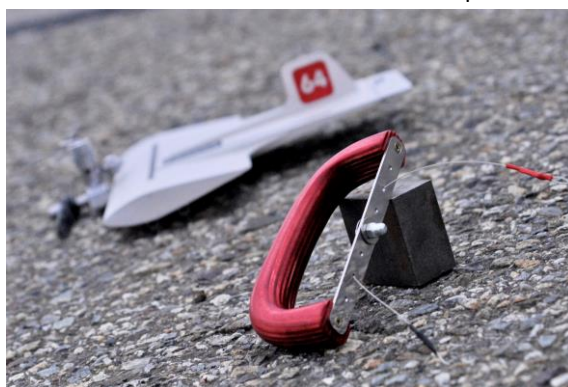
(Pozorní z vás si všimli, že model v kostře mé směrovku na jinou stranu, než hotový model). K modelu jsem si také udělal

rukojeť na vedení modelu s doporučenou roztečí vodících lanek.

Tady malinko odbočím. Upoutané modely patří od dávných časů k modelářskému koníčku. Dalo by se říci, že jejich historie je stejně zajímavá a rozmanitá, jako třeba historie volných modelů. A samozřejmě i tato kategorie je plná krásných zážitků a veselých příhod. Schválně, zkuste se, až se potkáte s kolegy modeláři, kteří už něco pamatují zeptat, jestli létaly upoutance. Věřte mi, že se pousmějí a budou Vám vyprávět!

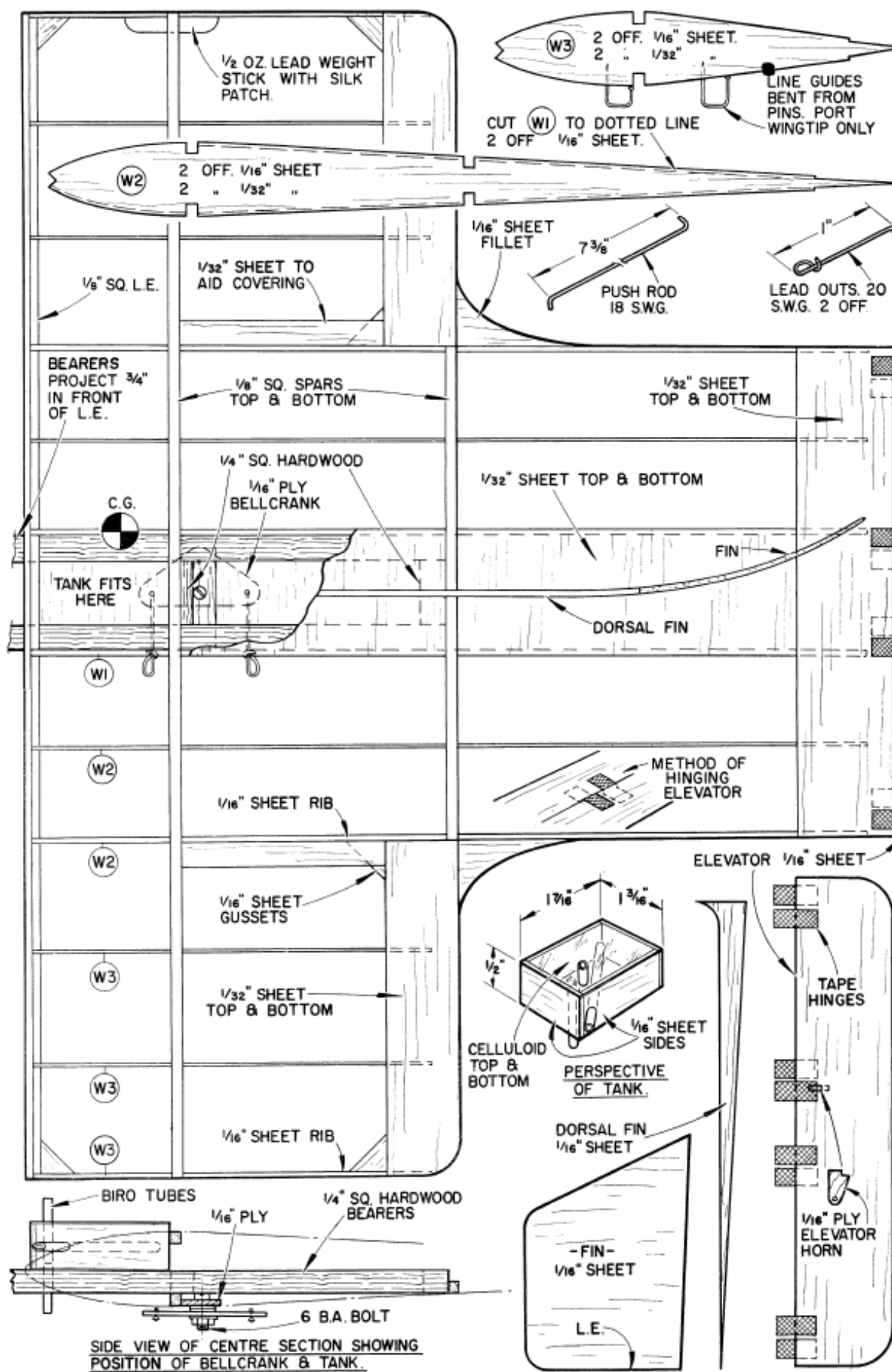
Tak a teď vám budu vyprávět já. Model byl komplet hotový. Když jsem se svěřil panu Jelínkovi, že se bojím, že se mi zamotá hlava, tak mi řekl, se to dá potrérovat, že o sám, když byl mladý a šel třeba v prvomájovém průvodu, tak si odběhnul do průchodu a tam se dvě minuty točil. Věděl jsem, že mám 14 dní před záletem čas na trénink. Točil jsem se všude, kdykoliv byla příležitost. V práci, kde na mě kolegové koukali jako na blázna, doma v kuchyni, v garáži. Musím dodat, že v životě mi nebylo tak blbě jako těch 14 dní točivého tréninku. Nastal den D, nebo spíše den U. Přijel jsem za panem Jelínkem na závody upoutaných combatu kousek za Brnem. Domluvili jsme se, že ho ve volné chvíli vypustíme. Model T- Tray zaujal zdejší závodníky a i oni byli zvědaví, jak to celé dopadne. V pauze jsme šli na to! Strategie byla, že já model vypustím z okraje kruhu, pan Jelínek ho na 4 metrových šňůrách zalétne. Motor Mp Jet hned naskočil a model se po vypuštění ustálil v kruhu. V rukou mistra byl let krásný, ale viděl jsem, že jsem měl použít menší vrtuli, aby se model více rozletěl a tím byl ve vzduchu stabilnější. Po hladkém přistání zaznělo: tak teď ty!!! Co vám budu povídat, srdce jsem měl až v krku, ale říkal jsem si mám přece natrérováno.

Nahodil jsem motor, vypustil model a pan Jelínek jej zase krásně ustředil v kruhu. Na znamení jsem za ním do středu kruhu vběhnul. Pomalinku jsem si přebral rukojeť, ale pořád jsem byl mistrem jistěný. Následovalo asi jeden a půl otočky..... Model letěl nahoru, dolů, nahoru, dolů, až jsem s ním fláknul a urazil motor. Myslím, že vůbec nebylo v silách, aby to pan Jelínek stihl přebírat. Combatáci, kteří přihlíželi se jen tak mile usmívali a já s pocitem na zvracení byl

vlastně šíleně šťastný. Řídl jsem přece poprvé upoutance!!!

Martin HURDA

Sirius Jirky Veinfurta

Jirka Veinfurt nám poslal fotografie svého modelu Sirius od Radoslava Čížka. Krkatý model byl navržen a postaven autorem roku 1949. Dle jeho vzpomínek se snažil porazit závodníky s modelem Antares konstruktéra Jaroslava Brože. Model byl poprvé zveřejněn v Modeláři číslo 12 roku 1984. Autorem plánu je Radoslav Čížek. Model postavil a létal i František Dvořák. Radoslav Čížek plánek zveřejnil i v Informačních listech číslo 7 z roku 1994.

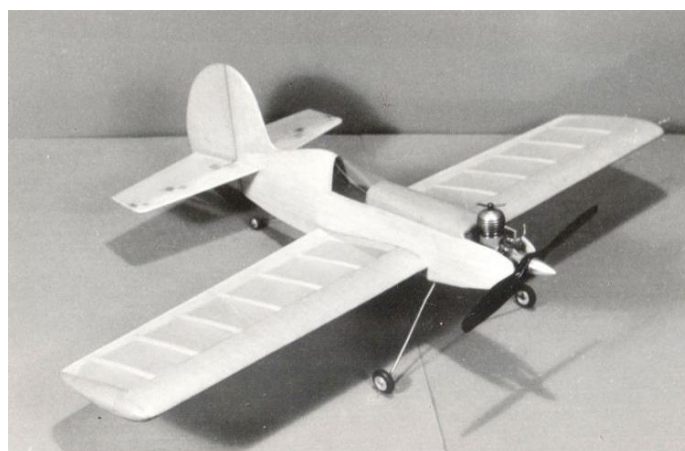
Zdraví Jirka Hloušek a Jirka Veinfurt

Účka nad Kačerovem

Tentokrát se s naším mini seriálem o upoutancích podíváme do Prahy let padesátých a šedesátých. Václav David byl tehdy příznivcem a fanouškem této kategorie. Sám se začal létáním s účky zabývat někdy kolem roku 1954 v pražském modelářském klubu Tatra-Křižík. V tomto klubu s ním byli i jiní pražští modeláři, jako třeba pan Vladimír Hájek, Antonín Macháček, Vladimír Procházka, Ruda Černý, Ludvík Němec a další.

Václav vzpomíná, že už ve třetí třídě jako dárek za vysvědčení dostal motor ATOM 1,8 cm³ (koupěný u tehdejší firmy Moučka), což byl impuls k stavbě prvních volných motorových modelů. Ten kdo, ale nejvíce ovlivnil jeho modelářský vývoj, byl Antonín Macháček, legendární výrobce motorů AMA, se kterým se Vašek znal. Pan Macháček bydlel v Praze na Francouzské ulici, raritou bylo, že měl tehdy ve svém bytě ve druhém patře i soustruh! Asi kdysi stavěli podlahy činžovních domů mnohem „festovněji“ než nyní. Později si v přestavěné garáži otevřel známou dílnu ve Slezské ulici. Zde začaly vznikat známé motory AMA, kterými měl Vašek osazenu většinu svých volných motoráků. A díky panu Macháčkovu se Václav pustil i do úček. S účky se chodilo tehdy létat na plochu u Kačerova, kde se potkával s dalšími U-modeláři zvoucňými jmen – Jiří Gürtler, Milan Vydra, Milan Rybář, Quido Klemm, Milan Drážek ...

Ale předejme slovo Vaškovi Davidovi a jeho téměř komiksovému vyprávění.

Rok ~ 1956 - lehounký akrobátek pro radost - na výborně chodící Allbon 1,5. Na 13m strunách o průměru 0,15 zalétal celou tehdejší "kulatou" sestavu!

O cca 10 let později - soutěžní "velká replika" předchozího éra na jednu z prvních MVVS 5,6AL (letišť Krč - vzadu je vidět dráhu pro U-auta)

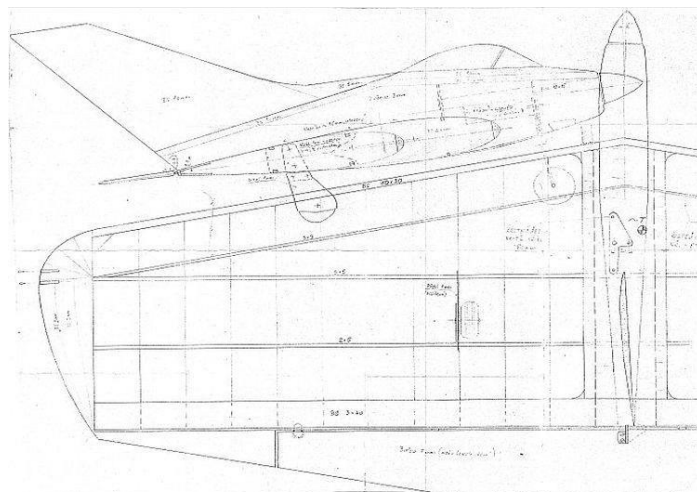
UA - MVVS 5,6 AL.

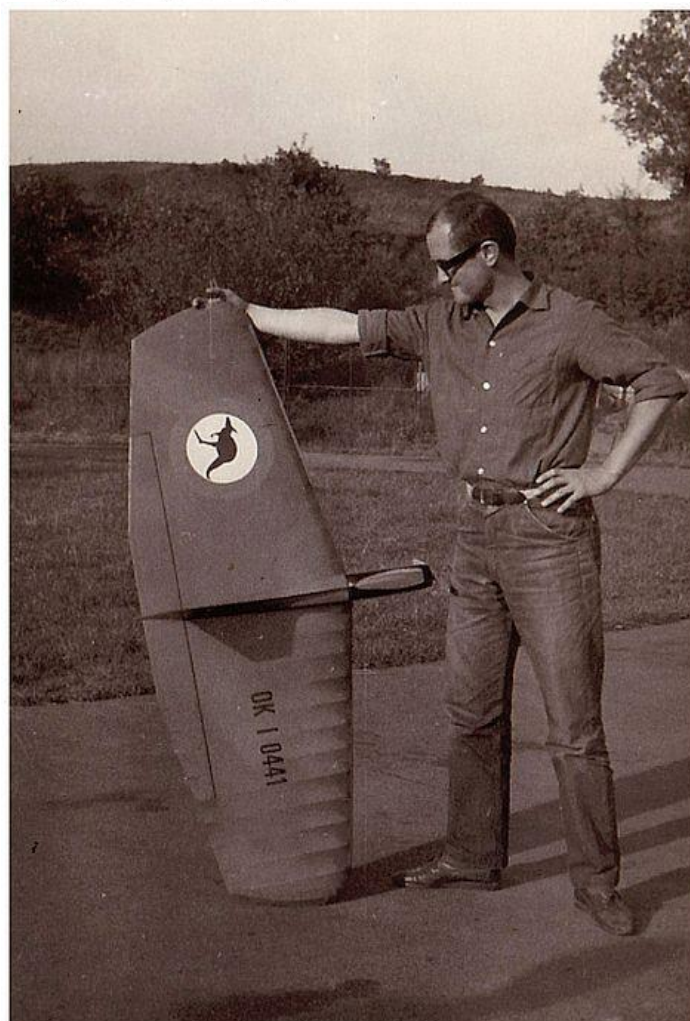
UA - MVVS 5,6 AL.

DA - MVVS 5,6 AL. Další - opět na 5,6 AL. Podvozek inspirován špiónážním U-2 - tandemový, s dvěma koly za sebou a "ostruhama" s malými kolečky pod křídly. Bezva řešení!

U-Wing - "plánek"... Pro kamarády, o éro byl zájem (tužkou, na balicím papíře, z něj jsem dělal "čpavkové" kopie)

Lehká konstrukce, ohromná plocha... Úžasný akrobat !
Škoda, že jsem s ním nestačil pokořit konkurenci.

Asi r.1966 - "U-Wing". Na tehdy novou "pětku" MVVS 5R (šoupátkovou, Al píst s kroužky a deflektorem) do rychlostních úček. Tam ale neobstála a přestala se záhy vyrábět. Škoda, byla ideální do U-akrobatů !

Konec obdivovaného éra byl neslavný - když za vodorovného letu prasklo jedno lanko...

"Pegas" - na super Tigre 2,5 (plánek vyšel v Modeláři se zakreslenou méně výkonnou, ale tehdy dostupnou Jenou 2,5).

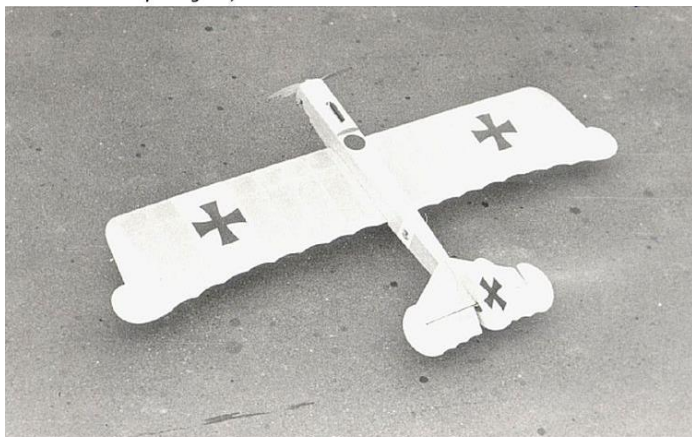
Začínají se létat první "kombaty" !

"Eindecker" - Super Tigre 2,5

S kombatem "Mustang" na kruhu v Krči (s US-decals a motorem Super Tigre 2,5)

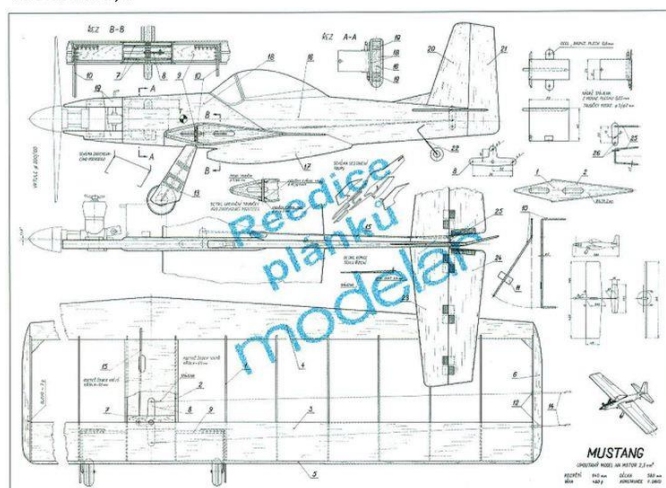
"Eindecker" - Super Tigre 2,5

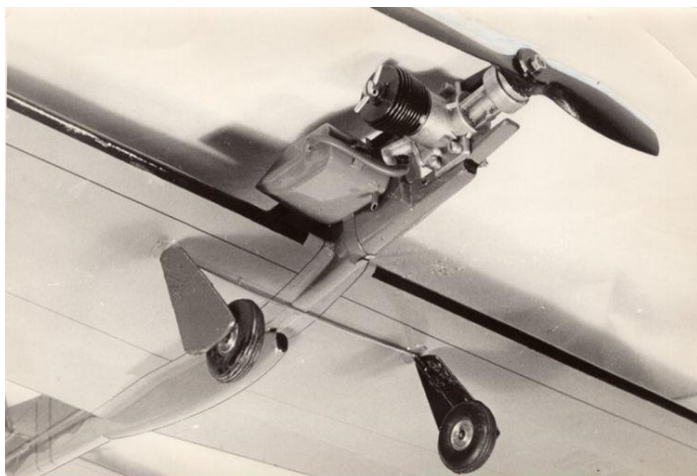

Pro zveřejnění v LM musely "US-decals" pryč a instalován byl zrovna prodávaný motor Jena 2,5.

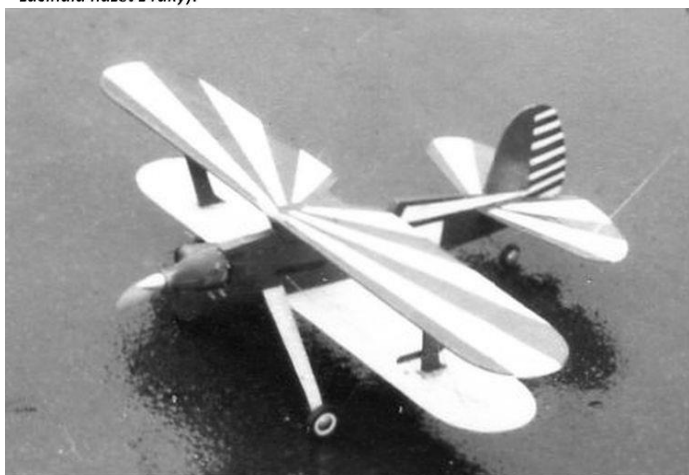

"Eindecker"... Nejen nezvyklou "vizáží", ale i schopností razantně zaletět celou náročnou sestavu budil zájem na každé soutěži.

Podvozek byl odnímatý - zapichoval se do trubiček v křídle (při "souboji" se éra začínala házet z ruky).

Pár prkýnek balsy - a za víkend byl eroplán! S "jedenapůlkou" Allbon zalítal i kruhové obraty.

A ještě moje úplně poslední "Účko" - už jen tak, na politání... pro radost potomkům.

Motor byl olítaný žhavík MVVS 2,5 ze staré "kvaltovky" Milana Vydry.

S "Panem AMA" (Antonínem Macháčkem) na kruhu v Krči.

A nostalgický pohled do krajiny v dáli !

(dnes je zde rozlehlé kolejiště s dílnami a budovami hlavního depa Metra. A v "dáli" nad ním je výhled na dopravou věčně zahlcenou Jižní magistrálu...).

Pomocník může disponovat i jinými přednostmi, než jen znalostí motorů ...!

"Děda" Blábol - 1967 (?)

Letiště Krč se začíná likvidovat... (dnes je tam depo Metra-Kačerov).

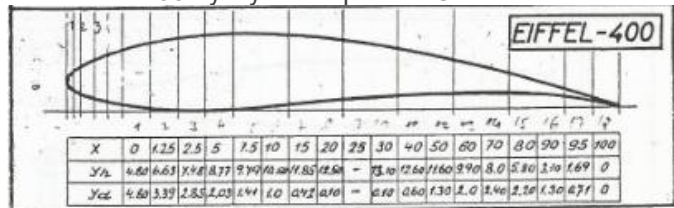
KŘÍDLO: Skládá se ze dvou polovin, spojených s trupem přes centroplán, pomocí dvou duralových spojek mm. 0,8. Křídlo má profil EIFFEL 400 se sklonem tětiny 4°, který se plynule mění od žebra označeného na plánu jako "A" k jeho koncovému oblouku do profilu NACA M.3. Nosník je vyrobený ze dvou lipových lišt 3X5mm se stojinou z topolové dýhy 1mm s výřezy, do kterých jsou žebra zasunuta. Náběžná hrana 5X10mm navazuje na balzový potah z 1mm balsy, který pokrývá 25% plochy křídla. Odtoková hrana je z lípové lišty 3X12, pevně spojená s každým žebrem pomocí dvou 2 mm balzových trojúhelníků. Žebra jsou z topolové překližky, kromě prvních čtyř žebírek u kořene křídla, ty jsou z letecké překližky (5 vrstev) 2 mm silné. Poslední čtyři žebra jsou balzová o tloušťce 2mm. Koncové oblouky křídla jsou z balsy. Křídlo je potaženo hedvábným papírem (v původní bílé zadní část plochy za balzovým potahem a modrá přední a spodní část) vypnuto vodou a natřeno třemi vrstvami laku štětcem.

VÝŠKOVKA: Profil NACA 0009. Kompletně postavená z balsy; žebra mají tloušťku 2 mm, lipový nosník 3X10 mm, odtoková hrana má rozměr 3X14 mm, náběžná hrana 5X5 mm. Na trup je uchycena svislým bajonetem z překližky a upevněna pomocí šroubu, který také reguluje nastavení. Potah je stejný jako u křídla.

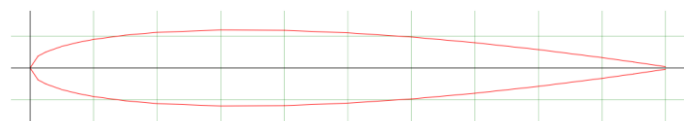
Odhadujeme, že lak byl asi cellonový, používaný pro napínání pláten.

PROFILY:

Profil Eiffel 400 byl vytvořen panem Gustavem Eiffelem.

NACA M3

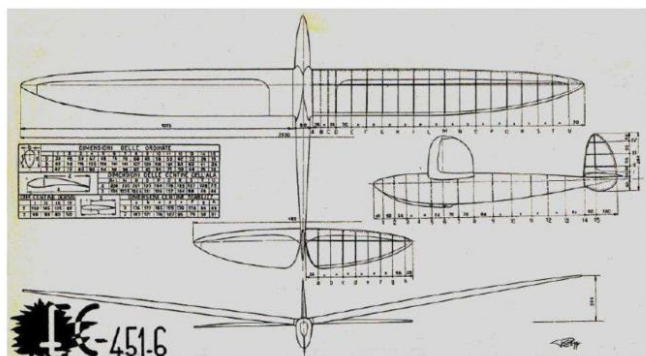

NACA 0009

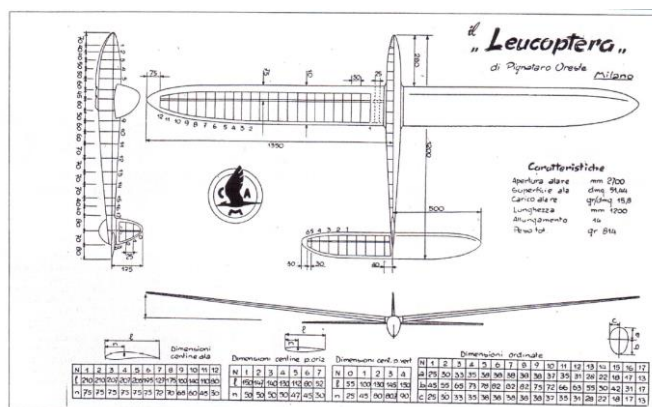
Italské modely podobné koncepcí

V Itálii ke konci čtyřicátých let bylo zkonstruováno několik velmi podobných modelů. Například Enrico Cattaneo v roce 1947 **EC 451-6 neboli Italia V3**. Použité profily jsou shodné s modelem Archenopterix.

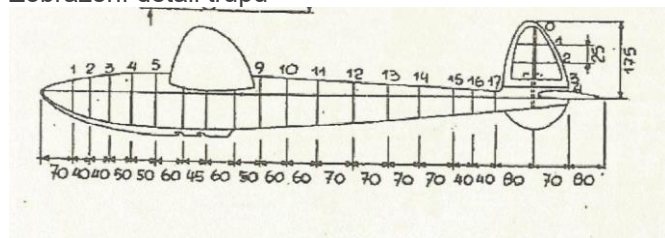

Enrico Cattaneo EC 451-6 (Italia V3) (l'Ala n. 7/1947)

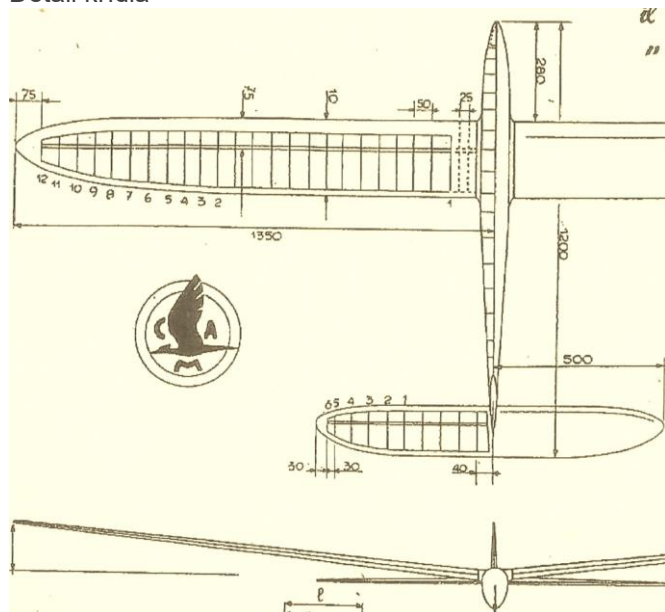
V roce 1949 pak model **Leucoptera** přímo navazuje na model Archenopterix. Její autor Oreste Pignataro doslova "obkreslil" model svého kolegy Alfreda Castiglioni (oba z Milána), pouze zvětšil rozpětí křídla na 2700 mm. Trup má stejnou délku jako Archenopterix 1200 mm, ale upravil rozložení přepážek. Křídlo má profil EIFFEL 400. Ocasní plochy mají profil NACA 0009. Při porovnání obou modelů, můžeme odvážně tvrdit, že model Leucoptera je více optimalizovaná sestra Archenopterixe. Stejný model jsme již jednou uvedli v Informačních listech číslo 136 v roce 2014.

Zobrazení detailu trupu

Detail křídla

Opět jsem se "pochlápil" a přeložil článek z Italského a trochu použil odhad, protože kopie článku není celá.

Popis modelu

Tento model postavený pro XI. národní soutěž získal 5. místo v celkovém pořadí ze 42 konkurentů; jeho časy v různých povětrnostních podmínkách se pohybují do

2'30". Stavba modelu není snadná, protože vyžaduje značnou přesnost a pečlivost. Zde je popis jednotlivých částí:

Křídlo – U každé poloviny křídla je 27 balsových žebér o tloušťce 1 mm (s výjimkou žebér u kořene, které jsou v letecké překližce 2mm silné) nalepených na odlehčeném lipovém nosníku 5×20, na kterém je připevněn 0,8 mm duralový bajonet. Náběžná hrana je balzový hranol 5×5 mm umístěný na přední části žebér, odtoková hrana je trojúhelníkového tvaru a je tvořena topolovou lištou 2×20 mm spojenou s žebry pomocí dvojitých balzových trojúhelníků. Náběžná hrana je pokryta balzou o síle 1 mm a 4 cm široké ze zhora, a 3 cm na spodní straně křídla. Profil křídla EIFFEL400 při sklonu tětiny 1 stupeň se plynule mění do symetrického profilu se sklonem tětiny 0 stupňů.

Trup – má eliptický řez dole a kruhový nahoře; 17 přepážek je z letecké překližky 2 mm silné s výjimkou přepážek 6-7-8 z překližky 3mm silné. (Přepážka 7 drží bajonetovou "krabičku", která drží křídla). Borovicová hlavice, sahá až k druhé přepážce, prochází první, je dutá pro umístění zátěže. Ližina je z 5vrstvé březové překližky 3 mm silné. Trup je pokrytý mandolínovým potahem balzou do 2 mm silnou. Tento není potažen papírem, ale lakován. Po každém nátěru pouze ošetřen broušením, vylepením nerovností a nakonec vyleštěn, aby se získal povrch bez trhlin.

Kormidla – vertikální má 5 profilů v balzovém dřevě o síle 1,5 mm, s výjimkou žebra číslo 4, které je z překližky 2 mm silné. Náběžná hrana je pokryta balzou: profil je NACA 0009. Horizontální je tvořeno 11 balzovými žebry o síle 1,5 mm připevněnými na topolovém nosníku 3×10 mm, náběžná hrana je balzová 3×3 umístěná na hraně žebér, odtoková hrana je z topolu 3×15 a žebra jsou přilepena stejně jako v křídlech, pomocí balzových trojúhelníků o síle 1 mm. Výškovka je připevněna k trupu pomocí svislého bajonetu z překližky na směrovce a pomocí maticového šroubu.

Křídla i kormidla jsou pokryta bílým papírem Movo a natřena lakem.

Jiří Hloušek

Biko 1 Jirky Veinfurta

Jirka Veinfurt nám poslal fotografie svého modelu BIKO 1 od Bittmana Kordy. Model stavěl podle plánu, který překreslil Ing. Zdeněk Ledvina pro Mladý konstruktér.

